

روایت توانیر از طرح ملی سبا برای اصلاح الگوی مصرف در خانه‌های ایرانی

سبا؛ نسخه فرهنگی عبور از ناترازی انرژی کشور

در شرایطی که ایران در میان ۴۶ کشور جهان رتبه نخست شدت مصرف انرژی را به خود اختصاص داده، اصلاح الگوی مصرف از یک توصیه عمومی فراتر رفته و به ضرورتی راهبردی برای امنیت انرژی کشور تبدیل شده است. آمارها نشان می‌دهد مصرف برق خانگی در ایران سه برابر میانگین جهانی، مصرف گاز چهار برابر و مصرف آب دو برابر متوسط جهانی است؛ روندی که در صورت تداوم، علاوه بر اتلاف منابع ملی، تهدیدی جدی برای اقتصاد، محیط‌زیست و رفاه نسل‌های آینده محسوب می‌شود.

به گزارش پایگاه خبری مشارکت، در همین راستا، شرکت توانیر با رویکردی فرهنگی و آینده‌نگر، چهاردهمین محور از مجموعه ۱۴ مگا پروژه ۲ وزارت نیرو را که برای کاهش ناترازی تولید و مصرف برق تدوین کرده، به موضوع آموزش، فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی پرداخته است و طرح ملی سبا نیز در همین راستا به عنوان یکی از طرح‌های مهم در زمینه آموزش و فرهنگ‌سازی وارد مرحله اجرا شده است؛ طرحی که هدف آن تغییر نگرش مصرف‌گرایانه و نهادینه‌سازی فرهنگ مصرف بهینه انرژی در جامعه ایرانی است.

سبا؛ بازسازی فرهنگ مصرف از خانه

طرح ملی سبا با این نگاه طراحی شده که افزایش تولید انرژی، به‌تنهایی پاسخگوی رشد شتابان مصرف نیست و باید از مسیر فرهنگ‌سازی هدفمند وارد عمل شد. این طرح، یک اقدام ملی جامع و نوآورانه است که با بهره‌گیری از مفاهیم روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، آموزش، سلامت و رفتارشناسی اجتماعی، برای نخستین‌بار در این سطح برنامه‌ریزی شده است. دو جامعه‌کلیدی در این طرح نقش محوری دارند: بانوان به‌عنوان مدیران واقعی انرژی در خانواده‌ها و نوجوانان به‌عنوان سفیران آینده انرژی کشور.

لوگویی با پیام روشن

لوگوی طرح ملی سبا نیز با نگاهی نمادین طراحی شده است. تنه اصلی درخت، نماد مادر و نخستین آموزگار فرهنگ؛ شاخه‌های اصلی نماد فرزندان امروز و شاخه‌های جانبی، نمایانگر نسل آینده ایران هستند. نوسان زردرنگ در لوگو، نماد انرژی برق است که با مشارکت آگاهانه خانواده‌ها تعدیل می‌شود و کتاب سبزرنگ، پیام آموزش، انرژی پاک و حفاظت از محیط‌زیست را منتقل می‌کند. خط نیم‌دایره بالای لوگو نیز یادآور برجسب انرژی و حرکت در مسیر ارتقای بهره‌وری است.

بانوان و کودکان؛ قلب تپنده طرح

در محور بانوان، آموزش‌ها توسط سفیران آموزش‌دیده اجرا می‌شود و زمینه شکل‌گیری گفتمان تازه‌ای درباره مدیریت مصرف در خانه‌ها را فراهم می‌کند. در محور کودکان و نوجوانان نیز، علاوه بر تولید محتوای آموزشی جذاب، صفحه اختصاصی سبا در سایت توانیر طراحی شده است. دو شخصیت نمادین این طرح عبارت‌اند از: سبا؛ نماد بانوی آگاه و مدیر انرژی خانه‌سپند؛ ربات هوشمند و دوست‌داشتنی کودکان، سامانه پایش نور و دمای این شخصیت‌ها در قالب انیمیشن، بازی‌های آموزشی و محتوای تعاملی، مفاهیم بهینه‌سازی مصرف را به زبانی ساده و اثرگذار به نسل آینده منتقل می‌کنند. اهداف کلان؛ از کاهش مصرف تا مسئولیت اجتماعی طرح ملی سبا با اهداف مشخص و قابل سنجش دنبال می‌شود؛ از جمله: کاهش ۲۰ درصدی مصرف انرژی در بخش خانگی طی پنج سال آموزش مستقیم سالانه دو میلیون بانوی خانه‌دار تربیت دانش‌آموزان کشور به‌عنوان سفیران سباکاهش ۱۵ درصدی پیک مصرف برق در تابستان ارتقای سواد انرژی و نهادینه‌سازی مسوولیت‌پذیری اجتماعی

دستاوردهای اجرایی در کمتر از دو ماه

از نیمه دوم آبان‌ماه تا هفته نخست دی‌ماه ۱۴۰۴، اجرای طرح ملی سبا با شتاب قابل توجهی دنبال شده است. تاکنون ۳۰۰ نفر مجری و مروج آموزش دیده در کشور فعال شده‌اند و ۱۹ تفاهم‌نامه همکاری با دفاتر امور زنان و خانواده استانداری‌ها و ادارات آموزش و پرورش منعقد شده است. در این بازه، ۲۱ همایش استانی و شهرستانی با حضور ۴ هزار و ۳۵۷ نفر از بانوان برگزار شده و بیش از ۸۹ هزار دانش‌آموز در قالب دوره‌های آموزشی، به‌عنوان سفیران سبا تربیت شده‌اند. همچنین نشست‌ها و دوره‌های آموزشی بانوان در ۳۱ استان و شهرستان برگزار و ۲۳ هزار و ۳۰۹ نفر آموزش دیده‌اند.

هم‌افزایی ملی برای یک هدف مشترک

اجرای طرح سبا با مشارکت گسترده صنعت برق کشور و هماهنگی با وزارت آموزش و پرورش، بخش ورزش، دفاتر زنان و خانواده استانداری‌ها و حضور در نمایشگاه‌ها و همایش‌های ملی همراه بوده است. این طرح حتی در نمایشگاه صنعت برق به وزیر امور خارجه کشور نیز معرفی شده است.

مسیر پیش‌رو؛ نیازمند همراهی همه

ادامه موفقیت طرح ملی سبا، نیازمند همکاری نهادهایی چون صداوسیما، خبرگزاری‌های رسمی، وزارت بهداشت، وزارت علوم، وزارت فرهنگ و ارشاد

اسلامی، شهرداری‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد، کمیته امداد، جامعه هنرمندان و ورزشکاران و سایر دستگاه‌های اثرگذار اجتماعی است.

ایران سرفراز با انرژی پایدار

طرح ملی سبا، تلاشی هدفمند برای عبور از ناترازی انرژی از مسیر فرهنگ‌سازی است؛ طرحی که با مشارکت کودکان و خانواده‌های ایرانی، می‌تواند ضمن حفظ منابع ملی، اقتصاد کشور را تقویت کرده و مسیر توسعه پایدار و محیط زیست سالم را هموار کند. به امید مشارکت ملی همه ایرانیان، برای اینکه ایران همیشه سرفراز بماند.